

Jezikovni pogovor, 27. 5. 2021

1. Brezpredložna vezava nekaterih glagolov (sanjati prevod, misliti nov svet, živeti avtomobile, zmagati tekmo)

Kako lektorji obravnavamo primere nove rabe in njihove utemeljitve? Ali smo že začeli zaznavati kake pomenske odtenke ali vztrajamo, da gre za kalk?

Prehodno rabljen glagol *živeti*: *Dvojezičnost pri nas živimo že od nekdaj in je osrednja značilnost našega delovanja.*

Predelava: *Naše življenje je že od nekdaj dvojezično in dvojezičnost je osrednja značilnost našega delovanja.*

Splošno mnenje je, da se je prehodnost oz. brezpredložna vezava pri nekaterih glagolih uveljavila pod tujim vplivom: zmagati tekmo strukturno ustreza sbh. pobijediti utakmicu, ang. to win the match, nem. das Spiel gewinnen. Vendar pa zveza ni novost, prim. zapis Dragotina Ketteja v dnevniku »ko premišljam velike može« (Zbrana dela, II. knjiga, 1976, Varia,). Včasih se pojavlja kot notranji predmet s ponovitvijo korena: živeti svoje življenje, sanjati lepe sanje, Težke misli misli Abduraman! (Aškerc: Čaša nesmrtnosti). Teh primerov ne gre zamenjati z zvezami, v katerih namesto predmeta nastopa brezpredložno prislovno določilo načina (kako?): *umreti lepe smrti*. Toporišič navedene primere razlaga kot krepitev pomena (živim svoje življenje = po svoje, uživam v svojem življenju; strukturno je *življenje* predmet, nima pa te pomenske vloge). Podoben pomenski odtenek opazimo pri zgledu *sprehajati psa = iti s psom na sprehod*, odstopiti ministra = prepričati ministra, da odstopi.

Na to temo je že govorila Andreja Žele (<https://radioprvi.rtvsllo.si/2021/05/kiks-75/>).¹ Širjenje prehodnosti pojasnjuje z naliko s tvorjenimi glagoli (moči – zmoči kaj – premagati kaj > zmagati kaj) in opaža, da so vse pogostejše zveze zmagati + neživo (*zmagati tekmo/set/finale*), ne pa zmagati nasprotnika, kar je zelo zanimivo, saj je taka raba v starejših slovarjih (Pleteršnik) dokumentirana. Takšno družljivost kažejo tudi zveze sanjati koga/kače, torej ni mogoče zamejiti širjenje prehodnosti le na predmet, ki izraža neživo. Prim. še Jezikovno svetovalnico (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/561/prehodnost-glagolov-zmagati-in-misliti>).

Takšna vezava se je razširila tudi zaradi zelo opazne rabe v oglasih (še vedno v spominu slogan Živimo avtomobile < Wir leben Autos). Tržniki in pisci oglasov zavestno iščejo zaznamovano jezikovno sredstvo, da pritegnejo pozornost. Če ta pojav obravnavamo kot kreativni potencial jezika, lahko priznamo, da takšna raba lahko privede do pomenskega odtenka. Ustaljene zveze se zdijo za širjenje pomena prešibke, zato se nov pomen vzpostavi z neuveljavljeno vezljivostjo. Vendar pa je zelo

¹ Andreja Žele se dotakne tudi zgradbe »dogajati se komu«, pri čemer pomensko ločuje na nehotno, nezavedno *zaha se mi*, ki da je domače, in hoteno, zavestno *pleše se mi*, ki da je nastalo pod tujim vplivom, zlasti južnoslovanskih jezikov. Vprašanje, ali ni bila motivacija za posplošitev takšne zgradbe ne glede na pomen vendarle prvotna zgradba *zaha se mi*, zlasti če izhajamo iz *zahotelo se mi je plesati* > *hoče se mi plesati* > *pleše se mi* (prim. na *zehanje mi gre*, *hoče se mi zehati* > *rado se mi zaha* > *zaha se mi*). Ločevanje na zavestno in nezavedno se sicer zdi smiselno (v slovarju se to kaže tako, da prvi glagoli nimajo iztočnice s se, torej samo plesati, vendar *dremati* in *dremati se*). Že Pleteršnik ima *dremlje se mi*, *spahuje se mi*. Bi bilo to razložljivo tudi iz trpnika? Pišem pismo ... (pismo) se piše (mi) - mi je tu lahko dodan kot v stavku: Ne hodi mi tja. Pisal sem KAJ. – KAJ se je pisalo. – KAJ se mi je pisalo > Pisalo se mi je. – Zapisal sem KAJ. – KAJ se je zapisalo. – KAJ se mi je zapisalo. > Zapisalo se mi je.

pomemben besedilni in zunajbesedilni kontekst: takšna ustvarjalnost je zvrstno zamejena, mogoča v literarnih in polliterarnih in iz njih izhajajočih strokovnih, tudi trženjskih besedilih, zlasti s poudarjenim avtorstvom (npr. kolumna), ne pa v uradovanih besedilih (pravilnik, poslovnik) ali poročilih. Za te še vedno velja, da je prednostna izbira ustaljene vezave: zmagati na tekmi. Strukturno pa ni razlike med zmagati tekmo in misliti prevod. [Dokler uporabnik jezika ve, zakaj izbere tako zgradbo, ta ne moti, če pa začne izpodrivati ustaljeno brez razloga oz. zaradi neznanja in papagajskega ponavljanja slišane, se to zdi napaka.](#)

Med pomenskimi odtenki, ki jih nekateri čutijo, se omenja primer *sanjati pesem*, če ta še ni napisana (prim. snovati, pisati pesem), in *sanjati o pesmi*, če ta že obstaja. Vendar pa takšno razlikovanje ni splošno in tudi ne močno uzaveščeno.

2. Razno o predlogih

- testirati na/za kaj? Po slovarju na bolezen (alergijo), vendar smiselno tudi na povzročitelja, saj se bolezen morda ne razvije (asimptomatski primeri); v korpusu več zadetkov *testirati na HIV* (ne AIDS). Kako prevesti Covid-19 test station > (zabojnik/postaja za) testiranje na covid 19 > testirna postaja za covid 19 > točka za testiranje na covid 19.
- noseč z možem/sinom? Rabi se oboje, pri čemer je drugi primer vsebinsko nelogičen, morda izhaja iz angl: pregnant with (bolj logična zgradba bi bila *biti noseča koga*). Predlaga se *zanositi z možem*; na Primorskem so za otroke nekoč rabili *biti noseča za sina*. Zaradi glagolskega značaja slovenščine domnevamo, da se je nekoč več rabil tvornik: ona nosi tretjega otroka ('je tretjič noseča'), a v IMP-u le 8 pojavitev.
- čakati KAJ ali čakati na KAJ (igrati KAJ ali igrati na KAJ)? Ugotavljamo, da so zveze različno zastopane glede na živo in neživo oz. konkretnost in abstraktnost (čakati ženo, bus – čakati na odgovor, plačo, honorar), uresničljivost in zmožnost gibanja (čakam ženo 'vsak čas bo tu, nekaj še dela' – čakam na ženo 'ima neke opravke, je zadržana', čakam na moža 'obljubil je, da nekaj popravi', čakam na maj 'prihaja, a ne more pohiteti'), okolice (moža čakam že celo uro – na moža čakam celo življenje = iščem ...).
- Delati kaj in delati na čem = prizadevati si za?

3. Nahajati se

Glagol *nahajati se* je v SSKJ označen kot publicizem in je še danes pogost v poročevalskih besedilih. Njegova raba naj bi bila povezana z odklanjanjem priporočenega nadomestila – glagola *biti* –, češ da je prekratek, pa čeprav je kratkost ključna za nekatere zvrsti, npr. radijska besedila. Pisci namreč *nahajati se* čutijo bolj knjižno in poudarjeno: Smo pred trgovino. – Nahajamo se pred trgovino. Podobno rabo je opaziti pri *biti* in *potekati*: Koncert bo v soboto. – Koncert bo potekal v soboto. Pri *potekati* je bolj poudarjeno trajanje, sicer pa se ti besedi lahko rabita zaradi sopomenske pestrosti in tudi zaradi ritmičnega učinka besedila (tako še *pa, tudi*). Ker ti lastnosti nista značilnost strokovnih besedil, ti besedi v njih nista pogosti.

Raba *nahajati se* se je najverjetneje razširila pod vplivom tujih jezikov, nem. sich befinden, it. trovarsi. Opozoriti pa je treba, da ima zveza sich befinden v nemščini nizko sporočevalno vrednost, v slovenščino pa *nahajati se* višjo (knjižnost).

Vitamin B₁₂ se nahaja v mesu in jajcih, največ pa [ga je] v jetrih. • Različica z *je* se občuti preveč absolutno, kot bi bili meso in jajca edini vir vitamina B₁₂. *Nahaja se* torej omiljuje pomen, ne gre ga razumeti dobesedno (najdevati).

Intrapersonalni konflikti se nahajajo v posamezniku, interpersonalni pa so navzoči med sodelavci. • Ker se konflikt razume kot dinamičen proces, se predlaga različica *Intrapersonalni konflikti se dogajajo v posamezniku* ali *so stvar posameznika*.

Delavec, ki opravlja delo na terenu, se večino delovnega časa nahaja izven delovnih prostorov podjetja. • Različice *z je, se zadržuje, se giba*.

HTML definira nabor skupnih slogov spletne strani: naslove, odstavke, sezname in tabele. Poleg tega definira tudi znakovne sloge, kot na primer krpko pisavo. Vsak element `##55##` je ustrezno poimenovan in se nahaja v nečem, čemur pravimo »oznaka«. • Različica *je razviden iz nečesa* ... Tudi tu je mišljena prava prostorska umeščenost, znotraj imena.

Vas se nahaja pod strmo goro. • Tu gre že za precej ustaljeno formulo. Različica *je, leži, (se vleče, je razpotegnjena)* ...

- Pri brskanju po slovarju nahajam zanimive besede. /nahajati = večkrat najti, naleteti/
- Klasično nahajališče blagajevoga volčina je Polhograjska gora; rastišče mora biti prisojno, bogato, dobro odcedno, a ne presuho. /termin klasično nahajališče 'kraj, kjer je bila rastlina prvič najdena in opisana'/

Jezikovna svetovalnica (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/1016/primernost-rabe-zveze-nahajati-se>) pripozna možnost rabe *nahajati se*, saj da je raba v SSKJ in SP utemeljena na zastarelem gradivu in ne upošteva vseh stilističnih možnosti sodobne slovenščine. Dodaten argument za rabo je nevtralnost samostalniške izpeljanke nahajališče (nahajališče zlata). Podoben primer, pri katerem se odsvetuje raba glagola, ne pa iz njega izpeljanega samostalnika, je otvoriti – otvoritev. Glagol se nadomešča z (*slovesno*) *odpreti* ali z zvezo *slovesno predati v uporabo*, otvoritev pa pogosto ohranja, čeprav obstaja možnost *slovesno odprtje* (otvoritev pa je tudi šahovski termin). Kljub temu je včasih treba ločevati med otvoritvijo kot uradnim, uvodnim odprtjem in fizičnem odprtjem (*Otvoritev je bila zelo slovesna, razstava bo odprta vsak dan 8.00–22.00; Otvoritev cestnega odseka, ki so ga odprli že v petek, bo v nedeljo ob 10.00*). Pri glagolu je zanimivo to, da slovar navaja *otvôriti*, medtem ko je večini bližje *otvoriti*. Ko imamo dve sopomenki, domačo in tujo, po navadi pride do pomenskega razlikovanja.

4. Drugo

- Pred sejo pa so na nepravilnosti v ravnanju mestnih oblasti spet opozorili nekdanji uporabniki Roga. → Večina se nagiba k rabi predloga pri nam. v (pri ravnanju).
- V rumenih regijah bodo od ponedeljka v hotelih gostom hrano lahko postregli tudi v notranjih prostorih, a v primorju bo večina hotelov ostala zaprtih. Odprtje le 30 sob se jim ne izplača. → Dolga zveza pred glagolom. Predloga obrnjenega besednega reda: Gostom v hotelih (hotelskim gostom) v rumenih regijah bodo lahko postregli hrano od ponedeljka ... Od ponedeljka bodo v rumenih regijah hrano v hotelih lahko postregli ...
- Za prečkanje meje je potreben negativen izvid PCR-testa. → Vprašanje desne vezljivosti besede izvid. Smiselno bi bilo (*potrdilo o negativem rezultatu testa, izvid na testu/testiranju*). Pogovornost in žargonskost vdira v publicistični jezik, ker je takšno izražanje krajše in udarnejše, približna uporaba pa se zaradi jasnega konteksta še vedno razume: negativen test je potreben. Tržniško celo: znižanje čevljev (ne, znižanje cene čevljev). Prim. razliko med motivacija in motiviranost.

→ Vprašanje določnosti pridevnikov negativen in pozitiven. Ker obstajata le dve možnosti (in ne gre za vrednotenje), bi pričakovali določno obliko. Mero pa izraža visok v primeru *visok krvni sladkor*, čeprav gre za ustaljeno zvezo. Zanimivost: pozdrav Ostanimo negativni.

- Primernost zveze proizvodnja literature za končni izdelek (knjiga): ustvarjanje, izdajanje, izhajanje, ponudba ...? Produkcija kaže na množičnost in pogrošnost, 'štancanje', je pa tudi tržniški žargonizem (*Produkcijsko smo v rdeči coni*). Vendar prav to razmeroma jasno opredeljuje celotno dejavnost od nastanka dela do natisa in prodaje, ki pri določnejših ustvarjanje ali izdajanje umanjka.
- Naglasi: plátfórma (dvonaglasno), íntima (ne intíma), anéks (ne áneks).

PRILOGA

Razprava na SlovLitu:

NIKE POKORN

21. feb. 2021 ob 10.38

Pozdravljeni, razlika med "misliti o literaturi" in "misliti literaturo" je v tem, da v drugem primeru poudarimo to, da bo literatura predmet filozofskega razmišljanja, to pomeni, da bomo razmišljali o tem, kaj literatura je, kakšen je njen pomen, ali lahko določimo bistvo literature, njen globji pomen ipd. Z zvezo "misliti nekaj" razkrivamo specifičen pristop k obravnavani snovi, in sicer nakažemo, da se bomo lotili tudi ontoloških vprašanj. Zveza "misliti nekaj" je dokaj pogosta tudi v tuji literaturi (npr. *Thinking Literature across Continents* (2016), Ranjan Ghosh in J. Hillis Miller, Duke University Press, serija *Thinking literature* pri The University of Chicago Press, <https://press.uchicago.edu/ucp/books/series/THILIT.html>, *Thinking Architecture* 2003 (Peter Zumthor) itd.). Podobno sem svojo knjigo o teoriji prevajanja, v kateri so zbrana razmišljanja o prevodu in prevajanju nekaterih osrednjih filozofov 20. stoletja (npr. Jacquesa Derridaja), ravno v tem pomenu že leta 2003 nasloвила *Misliti prevod*.

ANDREJ ŠURLA

21. feb. 2021 ob 19.26

"Misliti literaturo" je kot pri kajaku na divjih vodah "dotakniti vratica".
Dan maternega jezika z dotikom in ontološko mislijo tujega jezika.

ALENKA DUNJA

22. feb 2021 ob 7.21

Pozdravljeni! Odgovor na vprašanje al' prav je "misliti" ali "misliti o", je, če dobro premislimo, že napisan. Citiram [Pokorn, SlovLit 21.

2. 2021]: razlika med "misliti o literaturi" in "misliti literaturo"

je v tem, da v drugem primeru poudarimo to, da bo literatura predmet filozofskega razmišljanja, to pomeni, da bomo razmišljali o tem ...« Pa smo že pri starem, dobrem razmišljanju o ..., ki je v duhu našega jezika. Ne presajajmo tujih zgledov, nepotrebnih modnih muh! LP, Alenka

URŠKA PERENIČ

22. feb. 2021 ob 09.44

Pozdravljena Alenka in ostali, hvala tudi za pojasnilo; zdelo se mi je, da gre v to smer, in me je rahlo vznejevoljilo ... Ne razumem, zakaj bi morali za t. i. filozofsko razmišljanje o literaturi, t. i. globljih pomenih imeti rezervirano posebno besedno zvezo in "kršiti" pravila vezljivosti. Se strinjam o nepotrebnosti presajanja modnih muh, ki jih po mojem kdaj premalo kritično sprejemamo. Prijazen pozdrav, Urška

ALENKA HLADNIK

22. feb. 2021 ob 10.56

Pozdravljeni! Samo sitna pripomba k "Ne presajajmo tujih zgledov, nepotrebnih modnih muh!" Če se morda zdi "misliti nekaj" tuj zgled, nepotrebna modna muha nebodijhtreba teoretikov in/ali filozofov, kako bi komentirali bolj vsakdanjo rabo "sanjala sem te", ne "sanjala sem o tebi". Je tudi to nepotrebna modna muha, tuj zgled, ali nekaj, kar bo (je že) prešlo v navado in postalo normalno.

MIRAN HLADNIK

Včasih se zazdi, kot da bi želeli biti filologi in filozofi v nazorski opoziciji, prvi kot zastopniki reda, drugi kot zastopniki svobode. V spominu imam praske med njimi v senatu Filozofske fakultete, sam sem se npr. ob neologizmih zapletel v polemiko s filozofom Debenjakom (<http://lit.ijs.si/debenjak.html> , <http://lit.ijs.si/debenja2.html>). V Novi pisariji imam v poglavju o ločilih (https://sl.wikibooks.org/wiki/Nova_pisarija#Ločila) odstavek, posvečen filozofiji: "Pravopisno idilo med piščičimi najraje razdirajo filozofi. To počnejo z ekscesno rabo velikih začetnic (Drugo nam. drugo), z ekscesno rabo narekovajev, ki naj pričajo o pomenski niansiranosti uporabljenih besed, in z garniranjem besed z vezaji (u-bitu, sub-jekt), ki naj osvežijo pozabljeno etimologijo – vse troje skuša sporočilu dodati vrednost presežnega, drugačnega, zapletenega, skritega, gre torej za slogovne efekte. Je mogoče to rabo regulirati?

Težko. Pisec, ki se spisa loti iz užitka, ker bo vanj lahko natrosil vezajev, narekovajev in velikih začetnic, bo hud, če mu lektor striže peruti prav na teh točkah, in bo žugal s prstom takemu nezaslišanemu pravopisnemu ozkosrčnežu; vsem drugim pa naj bo slogovno opozorilo v koristen poduk."

Podobno kot v naštetih primerih filozofskega žargona uporaba brezpredložnega glagola ne prispeva toliko k razlagi predmeta kot razkriva stališče tistega, ki se o predmetu izreka (filozofa, športnika, umetnika, znanstvenika ...). Povedati hoče, da se z zadevami ukvarja zelo zares oziroma profesionalno. Soroden učinek ima izpust povratnega osebnega zaimka se v primeru "smučati se" -- o čemer smo nekoč na Slovlitu že diskutirali.

Preberimo še razlago take rabe v jezikovni svetovalnici ZRC SAZU (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/561/prehodnost-glagolov-zmagati-in-misliti>).

-- miran

EMICA ANTONČIČ

22. feb 2021 ob 14.08

Spoštovane kolegice in kolegi, na kratko se odzivam na vprašanje Urške Perenič o inflaciji brezpredložne povezave glagola misliti s predmetom v tožilniku (misliti koga ali kaj) namesto predložne prehodnosti (misliti o kom ali čem). Tudi sama opažam zmeraj več tega, ne morem pa točno ugotoviti, od kod se je razširilo. Samo slutim, da najverjetneje iz teorij umetnosti, sociologije kulture in filozofije francoskega prostora, najverjetneje s slabimi prevodi, a tokrat izjemoma ne iz angleščine, ampak iz francoščine, kjer takšna zveza obstaja, na primer Penser la tradition, pri nas pa npr. članek Rastka Močnika Misliti opero. Če nek profesor začne stalno uporabljati takšno zvezo, jo sprejmejo študentje, od tod pa se potem razširi tudi v publicistiko.

Morda bi kolegi romanisti in anglisti s primerjavami znali povedati več.

ZOLTAN JAN

22. feb. 2021 ob 18.13

K pisanju o dilemi in razliki med "misliti o literaturi" in "misliti literaturo" bi pripomnil, da si sicer ne upam poseči na področje filozofije, bi pa rad opozoril, da je to distinkcijo v slovensko literarno vedo vpeljal in rabo utemeljil Dušan Pirjevec v svojih predavanjih in različnih razpravah o femnologiji.

ALENKA DUNJA

22. feb 2021 ob 20.51

Pozdravljeni! Odgovor Alenki H. "Sanjala sem o tebi." Mislim, da to razumemo vsi. Se motim? Kaj pa naj bi pomenilo "sanjala sem te", ne vem. [...]

KRISTOF JACEK KOZAK

22. feb. 2021 ob 22.00

Dragi Miran, morda si že zaključil z razmišljanjem o "misliti," vendar me je spodbudil Tvoj zapis o epskem boju med filozofi in filologi ...

Priznam, moj občutek za jezik je lahko že ustrezno ustrojen in "kondicioniran," ampak sam občim razliko, in sicer nekako takole:

"misliti o" ima - zame vsaj - prvenstveno pomen zgolj usmerjene pozornosti, naslednja stopnja se mi zdi "misliti na" (predmet bi utegnil biti tu ze bolj izrazit), "misliti" nekaj pa ima zame pomen "razmišljati o", "usmeriti dejavnost v zavesti v kaj" (SSKJ), torej podčrtano opozoriti na napor mišljenja. Je pa res, da imamo dovolj predlogov, da ni treba nujno pustiti glagola brezpredložno.

Vzporedno s tem imamo "sanjati" v obeh različicah in enako funkcionalno, ali se motim? Te prav lepo pozdravljam,

ERIKA KRŽIŠNIK

23. feb. 2021 ob 10.35

Odgovarjam na razmišljanja o (ne)prevzetosti dveh zglede, pri katerih gre za novo variantno vezljivost v enaki smeri (v nepredložni predmet). Pri "sanjati koga/kaj" je opazen zlasti "koga", saj se nam sicer vprašanje "A si kaj sanjal?" ne zdi prav nič nenavadno (taka vezljivost je tudi v slovarju), pri "sanjati koga" pa gre skoraj zanesljivo za vpliv srbohrvaščine (jezik poimenujem tako, kot se je imenoval v času, ko je prevzemanje potekalo). Kako je s prevzetostjo pri "misliti koga/kaj" - tukaj je verjetno omejeno na "kaj" -, ne vem, verjetno pa, glede na to, da to ni kaka arhaična reč, vedo uporabniki sami.

Zakaj se take variante na novo pojavljajo, je na neki način skušal razlagati že kolega Jacek Kozak v smislu "ker jih potrebujemo, da naredimo razliko, odtenek", jezikoslovno bi lahko proces razložil kdo, ki se ukvarja z vezljivostjo, mogoče celo dopolnil z zgodovinskim (razvojnim) vidikom. Tudi v okviru kognitivnega jezikoslovja je verjetno že kje opisan smisel variantnosti med premim in nepremim predmetom (če bi to razliko lahko tudi tako opisali, sicer pač med nepredložnim in predložnim predmetom).

Meni je raba "sanjal sem potres" čudna, "sanjal sem cvetoče travnike"

pa poetična (kar pomeni, da razlika ni odvisna od vezljivosti). Raba "sanjal sem Janeza" mi je tuja, rabo "mislil literaturo" pa doživljam kot varianto, ozko vezano na besedila neke stroke. Ali je potrebna ali ne, ne vem, meni ni, a jaz nisem merilo tega sveta.

NEVA ZAGHET

23. feb. 2021 ob 14.02

Lepo pozdravljeni,

sledim razpravi o glagolu misliti (koga, na kaj, o čem). Zanima pa me, od kod raba "kaj dogaja" namesto "kaj se dogaja". Priznam, da me moti, ko berem "Kaj dogaja v Ljubljani" ali kaj podobnega.

Hvala in lep pozdrav,

Neva Z.

VESNA TOMC LEMUT

25. feb. 2021 ob 20.59

Spoštovani g. Miran Hladnik! Z nadaljevanke o jezikovnem problemu "misliti" in "misliti o" ste nas spodbudili k razmišljanju in sklepu, da je jezik živa tvorba in da se moramo navaditi tudi na nove jezikovne oblike. Mene pa ste ob tem spomnili na nek drug problem, ki se sicer ne vklaplja povsem v zgornjega, a vendar je vsaj meni zelo moteč. Zadeva vprašanje vezljivosti besedne zveze BITI NOSEČ. Popolnoma jasno je, kakšna je jezikovna norma, kaj piše v SSKJ: 1.

knj. deležnik od nositi, 2. noseč navadno v ženskem spolu: ki ima v telesu plod. noseča ženska/ bila je noseča s poročenim moškim. Žal pa se vse pogosteje pojavlja ne le v pogovornem jeziku, ampak tudi v

publicističnem, naslednja oblika: bila je noseča s sinom Tilnom / bila je noseča s hčerko / bila je noseča s tretjim otrokom ...

Nezaslišano! Ali gre za incestno razmerje? Seveda ne! Le za nekritično prevzemanje tujih jezikovnih vzorov. Upam, da živost jezika tu ne bo prevladala nad neskladnostjo vsebine.

HELENA DOBROVOLJC

5. mar. 2021

V Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša

(<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>) najdete odgovore na različna jezikovna vprašanja: tudi na spremembe v vezljivosti in prehodnosti glagolov misliti, razmišljati ... (Prehodnost glagolov »zmagati« in »misliti« (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/561/prehodnost-glagolov-zmagati-in-misliti>);

Razmišljati o nečem ali razmišljati nekaj?

(<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4970/razmi%C5%A1ljati-o-ne%C4%8Dem-ali-razmi%C5%A1ljati-nekaj>),

pa tudi kak komentar o podobnih spremembah (iztiriti -- <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/2817/zakaj-pravopis-navaja-zvezo-vlak-se-je-iztiril-in-ne-vlak-je-iztiril>).

Vabljeni.